

klumme

Børsen FødevarerSundhed bringer hver uge en klumme skrevet af en kendt profil i fødevarer- eller sundhedsbranchen. Denne uge er profilen lektor, ph.d. Anna Haldrup, institutleder ved Institut for Plantebiologi ved Den. Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, der beskæftiger 120 medarbejdere, heraf 40 ph.d.-studerende. Institutet beskæftiger sig primært med grundlæggende forskning inden for planters basale anatomiske, fysiologiske, biokemiske, molekylære og patologisk betingede livsfunktioner. Institutet samarbejder med erhvervet og omverdenen, som udnytter grundforskningens resultater industrielt. Klummerne kan også læses på www.borsen.dk/fodevaresundhed

Sund mad med genteknologi

AF ANNA HALDRUP

Forbrugernes syn på genmodificerede fødevarer – gmo-fødevarer – er mere nuanceret nu i forhold til blot fire-fem år siden. Dengang var det mere et principielt spørgsmål om for eller imod. I dag ser især de unge – men efterhånden også de lidt ældre – på de konkrete anvendelsesmuligheder, før de tager stilling.

Ifølge en undersøgelse offentliggjort i Ingeniøren den 13. oktober i år vil syv ud af 10 danskere nu i højere grad acceptere gmo-fødevarer, hvis teknologien bruges til at fremme sundhed, forhindre miljøforurening eller til at afhjælpe underernæring og fejlnæring i udviklingslandene.

Genteknologi har gennem mange år været tabubelagt rent politisk og til dels også i erhvervet pga. en manglende accept i befolkningen. Derfor er den nye udvikling positiv. Rent teknologisk har vi nemlig i dag mulighed for at udvikle reelle løsninger på nogle af de problemer,

vi globalt set står over for med hensyn til miljø, fødevarerproduktion og sundhed.

Gennem mange år har forbrugerne købt økologiske produkter for at skåne miljøet og i troen på, at de får sundere fødevarer uden pesticider m.m. Hvad færre ved er, at den reducerede pesticidanvendelse faktisk medfører større grad af svampeangreb på f.eks. hvede, majs og kartofler dyrket økologisk. Svampene udvikler svampegifte (mykotoxiner), som bl.a. menes at medføre leverskader, kræft, svækkelse af immunforsvaret og fertilitetsproblemer. Miljøhensynet kan derfor pludselig vendes til et sundhedsproblem.

Gmo løser økoproblemer

Ved anvendelse af gensplejsning kan planter i stedet gøres modstandsdygtige over for svampe- og insektangreb, og dermed kan pesticidanvendelsen helt eller delvis undværes, samtidig med at svampetoksinerne forhindres. Der er derfor store perspektiver i at løse nogle af økologernes problemer med produktkvalitet ved hjælp af genteknologi.

Også i forarbejdningen af fødevarer anvendes der ofte kemikalier, f.eks. fosforsyre i modificering af stivelse. Her kan genteknologi og

Genetisk modificerede fødevarer kan være både sundhedsfremmende og miljøvenlige, mener denne uges klummeskribent Anna Haldrup, som er lektor ved KVL

så bruges som et miljøvenligt alternativ. I de kommende år vil vi se flere og flere kemikalier blive udfaset og erstattet af miljøvenlig bioteknologi.

»Functional food« er et begreb, som dækker over fødevarer med særlig sundhedsfremmende eller sygdomsforebyggende effekt. Betegnelsen bruges f.eks., når producenten har fjernet nogle naturligt forekommende skadelige stoffer fra maden såsom unødigt fedt, eller når der er tilsat stoffer med særlig sundhedsfremmende virkning f.eks. antioxidanter eller vitaminer. Et eksempel er den generelle positive virkning af surmælksprodukter (mælkesyrebakterier) på vores sundhed, som ud-

forskes nøje i disse år, hvor produkter, der stabiliserer vores kolesterol, blodtryk og blodsukker, er tæt på markedsføring. I første omgang har disse produkter ikke været baseret på gmo-produkter, men når forskerne har identificeret de specifikke nyttige egenskaber, er det oplagt at anvende genetisk modificerede mælkesyrebakterier for at målrette produkterne i endnu højere grad.

Nyeste skud på stammen er forskningen inden for biomedicin. Naturstoffer og plantefibre har f.eks. en veldokumenteret sundhedsfremmende effekt på sygdomme som type 2-diabetes, forhøjet kolesterol og visse typer af kræft.

Bedre forståelse af biomedicinske effekter og introduktion af gmo-fødevarer med større eller ændret indhold af gavnlige indholdsstoffer vil føre til nye produkter i grænsefladen mellem fødeva-

rer og medicin. Med det positive holdningsskifte i forhold til gmo-fødevarer, vi er vidne til, kan danske forbrugere og forskere se frem til at kunne tage fat på et hidtil uudnyttet potentiale inden for forskningen på området. Det kan resultere i udvikling af fødevarer, der tilfredsstiller morgendagens krav om et sundt og godt langt liv. Samtidig åbner der sig helt nye muligheder for den danske fødevarerindustri.

Ved at kombinere gedigen grundforskning med mere anvendt forskning har Danmark mulighed for at blive internationalt førende inden for dette område til glæde for både os og miljøet. Det er da værd at gå efter! Befolkningen er positiv – nu mangler vi bare, at der også i industrien og blandt politikere sker et holdningsskifte, så der afsættes nok midler til forskning og udvikling af morgendagens fødevarer.

Regler for mærkning af gmo

Lige nu er der ikke gmo-fødevarer på hylderne i de danske supermarkeder. Hvis de kommer, skal produkter med over 0,9 pct. indhold af gmo-materiale mærkes. Til gengæld er der et meget stort indhold af f.eks. genetisk modificeret soja i husdyrfoder. Genetisk modificeret foder skal mærkes, hvorimod dette ikke gælder for kødet fra de dyr, der har spist det.

Mange fisk i havet

BørsenFødevarerSundhed sætter fokus på sundhed, motion, fødevarer og i særdeleshed samspillet herimellem.

Kontakt Børsen Annoncer på 3332 0102 og hør om dine annoncemuligheder.

skabt til vækst
Børsen

